

خلق تصویرهای اصیل قوانین را بشکنید

مهسا قبايي

«گفت‌و‌گو درباره قوانین ترکیب‌بندی پیش از گرفتن عکس، مانند گفت‌و‌گو درباره قوانین جاذبه زمین است پیش از اقدام به راه رفتن.»
ادوارد وستون

قوانین ساخته شدند تا شکسته شوند

قوانین ترکیب‌بندی را یاد بگیرید و با تمرین یادگیری خود را کامل کنید، اما هرگز از شکستن آن‌ها نترسید. هر عکسی که می‌گیرید، آن را مطابق فرمول‌های از پیش تعیین‌شده ترکیب‌بندی نکنید. در چنین حالتی تصویرهای شما همواره قابل پیش‌بینی خواهند بود.

خط افق را در میان تصویر قرار دهید

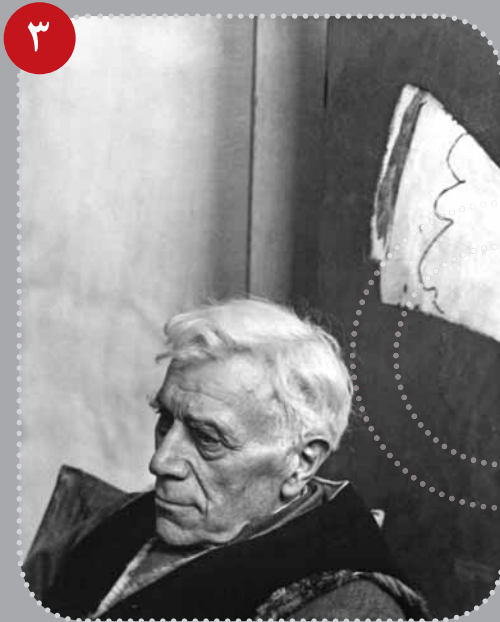
با قرار دادن خط افق در میان تصویر شروع کنید. چنین تصویرهایی کاملاً متعادل هستند و چشم با آرامش به آن‌ها نگاه می‌کند. این نوع ترکیب‌بندی به‌ویژه هنگام عکاسی از مناظر طبیعی بسیار کارآمد است؛ به‌ویژه وقتی که تصویر منعکس شده در یک دریاچه آرام را عکاسی می‌کنید. (تصویر ۱)

سوژه اصلی را در میان تصویر قرار دهید

اگر می‌خواهید تصویرهای پرتحرک خلق کنید، قطعاً آخرین انتخاب شما قرار دادن سوژه اصلی در میان تصویر خواهد بود. اما به‌خاطر داشته باشید، گاهی تصویرهای نچواگونه توجه خیلی بیشتری جلب می‌کنند از تصویرهایی که شعارشان را فریاد می‌زنند. (تصویر ۲)

تصویر از کیمیا بارید کلیایی

به لبه تصویر نزدیک شوید

با نزدیک‌ترین سوژه اصلی به لبه کادر، کمی هیجان و نگرانی در تصویر ایجاد می‌کنید؛ چون این چیزی نیست که بیننده انتظار دیدن آن را داشته باشد. بنابراین این کار توجه او را به خود جلب می‌کند؛ به‌ویژه وقتی که باقی تصویر خالی باشد. (تصویر ۳)

حواس را به چالش بکشید

از رنگ‌های تکان‌دهنده و زوایای دید غیرعادی برای خلق تصویرهایی با ترکیب‌بندی‌هایی که حواس را به خود جلب می‌کنند، استفاده کنید. ابتدا با ترکیب‌بندی‌های متعارف و معمولی شروع کنید و بعد هر کاری که می‌توانید بکنید تا آن را تغییر دهید.

کشش ایجاد کنید

عکس‌العمل ما هنگامی که به یک عکس نگاه می‌کنیم، براساس تجارب زندگی و خاطراتی است که آگاهی بصری و حالت‌های احساسی ما را شکل داده‌اند. اما اگر تصویری خلق کنید که تشابه یا تطابقی با هیچ یک از خاطرات و تجربیات قبلی بیننده نداشته باشد، کشش بصری بیشتری ایجاد کرده‌اید. به‌دلیل اینکه بیننده شما هیچ معیار مقایسه‌ای از پیش تعیین‌شده‌ای ندارد.

لنزهای زاویه باز برای عکاسی از چهره

لنزهای زاویه باز باعث کشیدگی در پرسپکتیو تصویر می‌شوند. اگر هنگام عکاسی از چهره با یک لنز واید، به سوژه نزدیک شوید، تصویر چهره سوژه شما دچار کشیدگی و از ریخت افتادگی می‌شود: بینی بزرگ، چشم‌های برجسته و دهان گشاد. (تصویر ۴)

۸

۷

۶

تصویر از سحر باقریان

سوژه‌های متروکه

یکی از راه‌های غافلگیر کردن بیننده، عکاسی از عناصر فراموش شده یا سوژه‌هایی است که در زندگی روزمره کمتر کسی به آن‌ها دقت می‌کند؛ نقاشی‌های روی دیوار، باجه‌های تلفن، علائم مغازه‌ها، آشغال‌ها، نیمکت‌های شکسته و غیره. (تصویر ۷)

دوربین را بچرخانید

معمولاً سعی ما بر این است که هنگام عکاسی دوربین را صاف و کاملاً تنظیم‌شده نگه داریم. اما اگر عمداً و آگاهانه دوربین را از حالت صاف و ایستا، خارج کنید و هم‌زمان از یک زاویه غیرمعمول استفاده کنید، نتیجه آن چشم‌گیر خواهد بود. (تصویر ۸)

این چیه؟

تلاش کنید عکس‌هایی بگیرید که بیننده در نگاه اول نفهمد به چه نگاه می‌کند. آن قدر به سوژه نزدیک شوید تا از وضوح خارج شود و یا عمداً با حرکت دادن دوربین، تصویر را از وضوح خارج کنید. البته باید توجه داشت که همه تکنیک‌های تاکنون گفته شده برای خلق تصویرهایی که خارج از عادت معمول چشم بیننده‌اند، در صورتی به تولید عکس‌های بامسما منجر می‌شوند که محتوای عکس هماهنگ با فرم آن باشد. طبیعی است که برای ایجاد جذابیت و یا اسرارآمیز کردن هر سوژه‌ای نباید از این تکنیک‌ها استفاده کرد. (تصویر ۹)

از زوایای غیرعادی عکاسی کنید

معمولاً ما دنیا را از ارتفاع ۱/۵ تا ۲ متری سطح زمین می‌بینیم؛ یعنی از ارتفاعی که چشم‌مان دنیا را می‌بیند. عکس‌هایی هم گرفته می‌شوند، از همین زاویه دید هستند. اما اگر از سوژه‌های آشنا، با زوایای دید غیرعادی عکاسی کنیم، تصویرهای خیلی جالب‌تری خلق می‌شوند. (تصویر ۵)

بخشی از سوژه را حذف کنید

اگر قصد دارید تصویری سرشار از توطئه خلق کنید، بخش مهمی از سوژه را حذف کنید. برای مثال، هنگام عکاسی از چهره، نیمی از تصویر را از کادر خارج کنید. چنین تصویری سرشار از رمز و راز دیده خواهد شد. (تصویر ۶)

یک چیز متفاوت را امتحان کنید

اگر قصد دارید یک تصویر اصیل بسازید، باید به راه‌هایی فکر کنید که کار شما را از کار دیگران متمایز می‌کنند. به‌ویژه که اکنون با وجود دوربین‌های دیجیتالی و پیشرفت‌های فناوری، خلاقیت‌های با نوردی صحیح و وضوح بالا کار سختی نیست. بنابراین آنچه باعث تمایز کار شماست، تخیل و ایده‌های شماست.

به بالا نگاه کنید، به پایین نگاه کنید

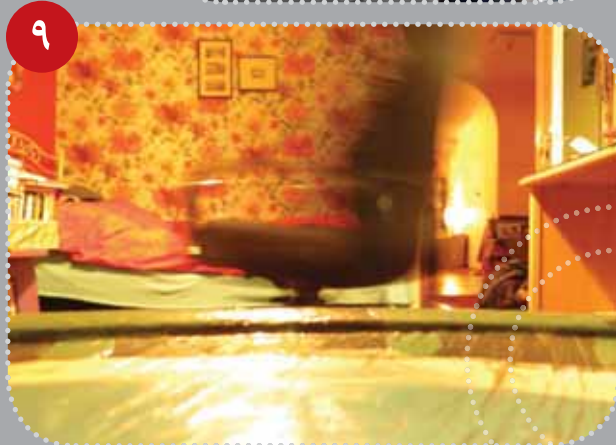
هنگام عکاسی نباید به عکاسی از ارتفاع چشم^۲ اکتفا کنید. در مناطق شهری، جهانی که در بالای سر شما قرار دارد، موضوعات بسیاری را در اختیار شما قرار می‌دهد. مناظر طبیعی و آنچه در زیر پای شما قرار دارد هم می‌تواند به همان اندازه مناظر روبه‌رویتان جذاب باشند. (تصویر ۱۱)

بالتر بروید

اگر احتیاج دارید که از زاویه دید بالاتری عکاسی کنید، به دنبال جاهایی بگردید که این امکان را در اختیارتان قرار می‌دهند؛ درختان، بالکون‌ها، دیوارها و یا حتی سقف ماشین‌تان. (تصویر ۱۰)

نردبان‌های کوتاه

بعضی از عکاسان طبیعت یا عکاسان معماری در صندوق اتومبیلشان همواره یک نردبان برای بالا بردن ارتفاع دوربینشان حمل می‌کنند. این امکان تغییر بزرگی در پرسپکتیوی که به دست می‌آورد، ایجاد می‌کند.

تصویر از کیمیا جهانشاهی

تنبلی نکنید

هرچه بیشتر تلاش کنید، بیشتر به دست می‌آورید. اگر در عکاسی تنبلی کنید، آنچه به دست می‌آورید از متوسط بالاتر نخواهد بود. اما اگر مسافت بیشتری طی کنید، کمی بیشتر زمان صرف کنید و مکان عکاسی‌تان را کاملاً بگردید، نتیجه آن عکس‌های بسیار بهتری خواهد بود. (تصویر ۱۲)

تصویرهای فوری خلق کنید

خلاقیت را تمرین کنید. همواره یک دوربین کوچک^۳ به همراه داشته باشید. به این ترتیب هر زمان و هر جا که بخواهید، می‌توانید آنچه را که توجه شما را جلب کرده است، به تسخیر دوربین خود درآورید. (تصویر ۱۳)

از تکنیک عبور کنید

اگر همه آن چیزی که در تصویر با آن مواجه می‌شوید، تکنیک است، می‌توان گفت که آن تصویر شکست‌خورده است. اما نباید این موضوع مانع خلاقیت شما شود. شما می‌توانید با استفاده از اشباع رنگ^۴ در «فوتوشاپ» تصویری معمولی را به یک تصویر خاص تبدیل کنید. یا بخشی از تصویر را سیاه و سفید کنید و باقی آن را بگذارید رنگی بماند. به تخیل خود اجازه بروز دهید. (تصویر ۱۴)

ریسک کنید

اکثر عکاسان موفق و خلاق کسانی هستند که همواره برای خلق تفاوت‌ها، ریسک می‌کنند. دانستن قوانین در هر کاری الزامی است، اما ماندن در چارچوب این قوانین با روح خلاقیت و هنر در تضاد است.

از کلمات استفاده کنید

اغلب گفته می‌شود که عکس خوب احتیاجی به توضیح و توصیف ندارد. اما گاهی اضافه کردن لغات به یک تصویر آن را به مرحله بالاتری از خلق می‌برد و ارتباط بیشتری بین هنرمند و مخاطبش برقرار می‌کند. پس گاهی عکس‌هایتان را نام‌گذاری کنید و در این نام‌گذاری از عنوان‌های غیرعادی و یا یک بیت شعر استفاده کنید.

پی‌نوشت‌ها

1. wide angle
2. eye level
3. compact
4. Hue/saturation

تصویر از آوا امین

